

A7-0266/2012

2. 8. 2012

ZPRÁVA

o údajném převozu a nezákonném zadržování vězňů ze strany CIA
v evropských zemích: navazující na zprávu výboru Evropského parlamentu
TDIP
(2012/2033(INI))

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

Zpravodajka: Hélène Flautre

Navrhovatelka stanoviska (*): Sarah Ludford, Výbor pro zahraniční věci

(*) Postup s přidruženými výbory – článek 50 jednacího řádu

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
STANOVISKO VÝBORU PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI	21
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	29

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o údajném převozu a nezákonném zadržování vězňů ze strany CIA v evropských zemích: navazující na zprávu výboru Evropského parlamentu TDIP

(2012/2033(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o Evropské unii (SEU), a zejména na články 2, 3, 4, 6, 7 a 21 této smlouvy,
- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, a zejména na články 1, 2, 3, 4, 18 a 19 této listiny,
- s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech a její protokoly,
- s ohledem na příslušné nástroje OSN v oblasti lidských práv, zejména Mezinárodní pakt o občanských a politických právech ze dne 16. prosince 1966, Úmluvu proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání ze dne 10. prosince 1984 a její příslušné protokoly a na Mezinárodní úmluvu o ochraně všech osob před násilným zmizením ze dne 20. prosince 2006,
- s ohledem na čl. 5 Severoatlantické smlouvy z roku 1949,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1236/2005 ze dne 27. června 2005 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání¹,
- s ohledem na dokument „Stockholmský program – otevřená a bezpečná Evropa, která slouží svým občanům a chrání je“², a na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 20. dubna 2010 nazvané „Poskytování prostoru svobody, bezpečnosti a práva evropským občanům: akční plán provádění Stockholmského programu“ (COM(2010)0171),
- s ohledem na obecné zásady politiky EU vůči třetím zemím týkající se mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání a na obecné zásady EU ohledně trestu smrti,
- s ohledem na bruselskou deklaraci ze dne 1. října 2010 přijatou na 6. konferenci parlamentních výborů pro dohled nad bezpečnostními a zpravodajskými službami v členských státech Evropské unie,
- s ohledem na společnou studii OSN o globálních postupech ve vztahu k tajnému zadržování v souvislosti s bojem proti terorismu, jejímiž autory jsou zvláštní zpravodaj pro podporu a ochranu lidských práv a základních svobod během boje proti terorismu

---

¹ Úř. věst. L 200, 30.7.2005, s. 1.

² Úř. věst. C 115, 4.5.2010, s. 1.

Martin Scheinin, zvláštní zpravodaj pro mučení a jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání Manfred Nowak, pracovní skupina pro svévolné zadržování zastoupená svou místopředsedkyní Šahín Sardar Ali a pracovní skupina pro násilná nebo nedobrovolná zmizení zastoupená svým předsedou Jeremym Sarkinem¹,

- s ohledem na zprávu Rady OSN pro lidská práva vypracovanou zvláštním zpravodajem pro mučení a jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, která se zaměřuje na pověření k vyšetřování v reakci na způsoby a praxi mučení či jiných podob špatného zacházení²,
- s ohledem na zprávu zvláštního zpravodaje pro podporu a ochranu lidských práv a základních svobod během boje proti terorismu Martina Scheinina s názvem „Soubor osvědčených postupů v oblasti právních a institucionálních rámců a opatření, které zajišťují dodržování lidských práv zpravodajskými službami během boje proti terorismu, včetně dohledu nad těmito službami“³,
- s ohledem na příspěví Rady Evropy, zejména práci bývalého komisaře pro lidská práva Thomase Hammarberga a Evropského výboru pro prevenci mučení, jakož i na příslušná usnesení Parlamentního shromáždění Rady Evropy, zejména usnesení s názvem „Údajně tajné zadržování a nezákonné mezistátní přesuny zadržených v členských státech Rady Evropy“⁴ a „Tajné zadržování a nezákonné mezistátní přesuny zadržených v členských státech Rady Evropy: druhá zpráva“⁵ a zprávu Výboru pro právní záležitosti a lidská práva Parlamentního shromáždění s názvem „Zneužívání státního tajemství a národní bezpečnosti: překážky parlamentní a soudní kontroly porušování lidských práv“⁶,
- s ohledem na případy řešené Evropským soudem pro lidská práva Al-Náširí v. Polsko, Abú Zubajdá v. Litva, Abú Zubajdá v. Polsko a El-Masrí v. Bývalá jugoslávská republika Makedonie, jímž se Velký senát zabýval dne 16. května 2012,
- s ohledem na své usnesení ze dne 25. listopadu 2009 o sdělení Komise Parlamentu a Radě o prostoru svobody, bezpečnosti a práva ve službách občanům – Stockholmský program⁷,
- s ohledem na svá usnesení ze dne 14. února 2007⁸ a 19. února 2009⁹ o údajném využití evropských zemí ze strany CIA pro převoz a nezákonné zadržování vězňů,
- s ohledem na svá usnesení o Guantánamu, zejména na usnesení ze dne 9. června 2011 o Guantánamu: hrozící rozhodnutí o trestu smrti¹⁰, ze dne 4. února 2009 o návratu a opětovném začlenění vězňů z vazebního zařízení v zátoce Guantánamo¹¹ a ze dne

---

¹ A/HRC/13/42, 19.2.2010.

² A/HRC/19/61, 18.1.2012.

³ A/HRC/14/46, 17.5.2010.

⁴ Usnesení 1507 (2006).

⁵ Usnesení 1562 (2007).

⁶ Dokument 12714, 16. 9. 2011.

⁷ Úř. věst. C 285E, 21.10.2010, s. 12.

⁸ Úř. věst. C 287E, 29.11.2007, s. 309.

⁹ Úř. věst. C 76E, 25.3.2010, s. 51.

¹⁰ Přijaté texty, P7_TA (2011)0271.

¹¹ Úř. věst. C 67E, 18.3.2010, s. 91.

13. června 2006 o situaci vězňů na základně Guantánamo¹ , a na své doporučení Radě ze dne 10. března 2004 o právu osob zadržovaných na Guantánamu na spravedlivý proces² ,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. prosince 2010 o stavu dodržování základních práv v Evropské unii (2009) – účinné provádění po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost³ ,
  - s ohledem na své usnesení ze dne 14. prosince 2011 o sdělení nazvaném „Politika EU pro boj proti terorismu: dosažené úspěchy a budoucí úkoly“⁴ ,
  - s ohledem na projev Jacquese Barrota, místopředsedy Evropské komise, přednesený ve Štrasburku dne 17. září 2008⁵ ,
  - s ohledem na prohlášení Komise o tom, že je třeba, aby dotyčné členské státy prošetřily tvrzení o spoluúčasti na programech CIA pro vydávání a tajné zadržování osob, a na dokumenty, o nichž zpravodajku informovala Komise, včetně čtyř dopisů zaslaných Polsku, čtyř Rumunsku a dvou Litvě v letech 2007 až 2010,
  - s ohledem na sdělení Komise Radě a Parlamentu ze dne 15. října 2003 o článku 7 Smlouvy o Evropské unii: Dodržování a podpora hodnot, na nichž je Unie založena (COM(2003)0606),
  - s ohledem na dopis předsednictví EU ze dne 29. listopadu 2005 adresovaný ministryni zahraničí USA Condoleeze Riceové, v němž byly Spojené státy požádány o vysvětlení zpráv o údajném zadržování nebo převozu osob podezřelých z terorismu v některých členských státech EU nebo přes jejich území, čímž by mohly zmírnit obavy ze strany parlamentů a veřejnosti,
  - s ohledem na 2748./2749. zasedání Rady ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy konané dne 15. září 2006, na němž se projednával bod „Boj proti terorismu – Tajná vazební zařízení“ ,
  - s ohledem na prohlášení EU přednesené dne 7. března 2011 na 16. zasedání Rady pro lidská práva ohledně výše uvedené společné studie OSN o tajném zadržování,
  - s ohledem na článek nazvaný „Counter-terrorism and Human Rights “ (Boj proti terorismu a lidská práva) Villyho Søvndala, Gillese de Kerchove a Bena Emmersona, zveřejněný dne 19. března 2012 v týdeníku *European Voice*,
  - s ohledem na odpověď ministryně zahraničí USA Condoleezy Riceové ze dne 5. prosince 2005 na dopis předsednictví EU ze dne 29. listopadu 2005, v níž uvádí, že vydávání osob je v boji proti terorismu zásadním nástrojem a že Spojené státy nebo jejich současná administrativa nejsou jediní, kdo jej využívá, dále popírá tvrzení o přímém podílu USA na mučení a zdůrazňuje, že účelem vydávání není mučení vydaných osob, a na prohlášení ministryně zahraničí USA Condoleezy Riceové, v němž potvrzuje, že Spojené státy

¹ Úř. věst. C 300E, 9.12.2006, s. 136.

² Úř. věst. C 102E, 28.4.2004, s. 521.

³ Úř. věst. C 169E, 15.6.2012, s. 49.

⁴ Přijaté texty, P7_TA (2011)0577.

⁵ SPEECH/08/716, ‘Une politique visant à assurer l’effectivité des droits fondamentaux sur le terrain’.

respektují svrchovanost svých partnerů¹,

- s ohledem na projev bývalého prezidenta USA George W. Bushe přednesený z Východního pokoje Bílého domu dne 6. září 2006, v němž uznal existenci programu CIA pro vydávání a tajné zadržování osob, zahrnujícího i činnost v zámorí,
- s ohledem na paměti George W. Bushe vydané dne 9. listopadu 2010,
- s ohledem na veřejnosti přístupnou verzi zprávy generálního inspektora CIA Johna Helgersona z roku 2004 o výsledcích prováděných CIA za Bushovy éry, zveřejněnou v srpnu 2009,
- s ohledem na zprávu Mezinárodního výboru Červeného kříže z roku 2007 o zacházení se 14 vysoce důležitými zadržovanými v zajetí CIA, která byla veřejnosti zpřístupněna v roce 2009,
- s ohledem na různé iniciativy na vnitrostátní úrovni zaměřené na přijetí odpovědnosti členských států za spoluúčast na programu CIA pro vydávání a tajné zadržování osob, zejména na probíhající šetření v Dánsku a již skončená šetření ve Švédsku, probíhající trestní šetření v Polsku a ve Spojeném království, někdejší trestní stíhání v Itálii, Německu, Litvě, Portugalsku a Španělsku, vyšetřování parlamentní vyšetřovací komise složené ze zástupců všech stran ve Spojeném království a někdejší parlamentní vyšetřování provedená v Německu, Litvě, Polsku a Rumunsku,
- s ohledem na dvouleté soudní šetření v Portugalsku, které bylo náhle ukončeno v roce 2009,
- s ohledem na závěry vnitrostátních šetření, která již byla v některých členských státech provedena,
- s ohledem na četné zprávy v médiích a zjištění investigativních novinářů, mj. zejména zprávy ABC News v roce 2005² a 2009³ a zprávy *Washington Post* v roce 2005⁴, bez nichž by případy vydávání a zadržování osob zůstaly skutečně utajeny,
- s ohledem na provedené výzkumy a vyšetřování a na zprávy vypracované nezávislými výzkumnými pracovníky, organizacemi občanské společnosti a vnitrostátními i mezinárodními nevládními organizacemi, zejména Human Rights Watch⁵, Amnesty International a Reprieve, od roku 2005,

---

¹ „Poznámky na cestě do Německa“, otázky tisku a odpovědi Condoleezy Riceové, Berlín, 5. prosince 2005, a „K dispozici tisku“ během zasedání Severoatlantické rady, Brusel, 8. prosince 2005.

² „Podle zdrojů ABC News jsou čelní představitelé Al-Káidy zadržováni v tajných vězeních CIA“, ABC News, 5. 12. 2005.

³ „Litva hostila tajné vězení CIA, aby získala pozornost USA“, ABC News, 20. 8. 2009.

⁴ „CIA zadržuje podezřelé z terorismu v tajných věznicích“, 2. 11. 2005, a „Evropané vyšetřují utajené lety CIA“, *Washington Post*, 17. 11. 2005

⁵ Mimo jiné: Prohlášení organizace Human Rights Watch o tajných vazebních zařízeních Spojených států v Evropě, 6. 11. 2005; Zpráva organizace Amnesty International Europe nazvaná „Veřejné tajemství: rostoucí důkazy o spoluúčasti Evropy na vydávání a tajném zadržování osob“, 15. 11. 2010; Zpráva organizace Reprieve nazvaná „Zaznamenáno vydávání osob: využití práva svobodného přístupu k informacím k odhalení cest pro nezákonné převozy vězňů“, 15. 12. 2011.

- s ohledem na slyšení Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) konané dne 27. března 2012 a na slyšení podvýboru pro lidská práva konané dne 12. dubna 2012, na návštěvu delegace výboru LIBE v Litvě ve dnech 25.–27. dubna 2012, návštěvu zpravodajky v Polsku dne 16. května 2012 a na veškeré písemné i ústní příspěvky, které zpravodajka obdržela,
  - s ohledem na společnou žádost o letové údaje, kterou řediteli organizace Eurocontrol předložili předseda Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a zpravodajka dne 16. dubna 2012, a na obsáhlou odpověď obdrženou od organizace Eurocontrol dne 26. dubna 2012,
  - s ohledem na sdělení GRĚ IPOL nazvané „Výsledky vyšetřování týkajícího se programu CIA pro mimořádné vydávání osob a tajné věznice v evropských státech s ohledem na nový právní rámec po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost“ (PE 462.456),
  - s ohledem na články 48 a 50 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a na stanovisko Výboru pro zahraniční věci (A7-0266/2012),
- A. vzhledem k tomu, že Parlament odsoudil Spojenými státy vedený program CIA pro vydávání a tajné zadržování osob, zahrnující mnohé případy porušování lidských práv, včetně nezákonného a svévolného zadržování, mučení a dalšího špatného zacházení, porušování zásady nenavrácení a násilného zmizení; vzhledem k tomu, že dočasný výbor pro prošetření domnělého využívání evropských zemí k přepravě a protiprávnímu zadržování vězňů zpravodajskou službou CIA (dále jen „dočasný výbor“) doložil využití evropského vzdušného prostoru a území ze strany CIA, a vzhledem k tomu, že Parlament od té doby opakovaně žádal o úplné vyšetření spolupráce vnitrostátních vlád a agentur s programem CIA;
- B. vzhledem k tomu, že Parlament opakovaně vyzývá k tomu, aby v rámci boje proti terorismu byla plně respektována lidská důstojnost, lidská práva a základní svobody, a to i při mezinárodní spolupráci na tomto poli, na základě Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, Listiny základních práv EU, vnitrostátních ústav a právních předpisů týkajících se základních práv, a vzhledem k tomu, že nedávno tuto výzvu zopakoval ve své zprávě o politice EU v oblasti boje proti terorismu, ve které rovněž uvedl, že dodržování lidských práv je nezbytným předpokladem pro zajištění účinnosti této politiky;
- C. vzhledem k tomu, že Parlament opakovaně a ostře odsoudil nelegální praktiky, včetně „mimořádného vydávání osob“, únosů, zadržování bez soudu, zmizení, tajného věznění a mučení, a požadoval, aby domnělá účast některých členských států na těchto praktikách ve spolupráci s orgány USA, zejména se CIA, a to i na území EU, byla prošetřena;
- D. vzhledem k tomu, že účelem tohoto usnesení je „zajistit politický dohled nad činností dočasného výboru a sledovat vývoj situace, a zejména, pokud Rada nebo Komise nepodniknou přiměřená opatření, stanovit, zda existuje jasné riziko vážného porušení zásad a hodnot, na nichž je Evropská unie založena, a doporučit jakékoli řešení, které by se v tomto ohledu ukázalo, na základě článků 6 a 7 Smlouvy o Evropské unii, jako

nutné¹;

- E. vzhledem k tomu, že EU je založena na respektování zásad demokracie, právního státu, lidských práv a základních svobod, účtě k lidské důstojnosti a dodržování mezinárodního práva, a to nejen ve svých vnitřních, ale i vnějších politikách; vzhledem k tomu, že závazek EU v oblasti lidských práv, posílený vstupem Listiny základních práv EU v platnost a procesem přistoupení k Evropské úmluvě o lidských právech, se musí odrazit ve všech oblastech politiky s cílem zajistit, aby byla činnost EU v oblasti lidských práv efektivní a důvěryhodná;
- F. vzhledem k tomu, že pro to, aby zůstala zachována důvěra občanů v demokratické instituce EU, aby byla ve vnějších i vnitřních politikách EU účinně chráněna a podporována lidská práva a aby byla zajištěna legitimní a účinná bezpečnostní politika založená na zásadách právního státu, je zcela zásadní řádný postup přijetí odpovědnosti;
- G. vzhledem k tomu, že žádný členský stát dosud nesplnil beze zbytku své povinnosti v oblasti ochrany, zachování a dodržování mezinárodních lidských práv a předcházení jejich porušování;
- H. vzhledem k tomu, že mezi nástroje určující společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU (SZBP) patří Všeobecná deklarace lidských práv, Mezinárodní pakt OSN o občanských a politických právech (ICCPR) a jeho dva opční protokoly, Úmluva OSN proti mučení (CAT) a její opční protokol, Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, Listina základních práv Evropské unie a Evropská úmluva o zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, které společně nejen že nařizují úplný zákaz mučení, ale zahrnují také konstruktivní povinnost prošetřovat obvinění z mučení a zajistit nápravu a odškodnění; vzhledem k tomu, že obecné zásady por politiku EU týkající se mučení poskytují rámec pro snahy EU „o předcházení mučení a špatnému zacházení a o jejich vymýcení ve všech částech světa“;
- I. vzhledem k tomu, že s cílem zajistit prosazování mezinárodního práva a dodržování lidských práv obsahují veškeré dohody o přidružení, obchodní dohody a dohody o spolupráci doložky o lidských právech, a vzhledem k tomu, že EU rovněž vede politický dialog se třetími zeměmi na základě obecných zásad dodržování lidských práv, jež zahrnují boj proti trestu smrti a mučení; vzhledem k tomu, že v rámci evropského nástroje pro demokracii a lidská práva (EIDHR) podporuje EU organizace občanské společnosti, které bojují proti mučení a napomáhají k rehabilitaci jeho obětí;
- J. vzhledem k tomu, že tajné zadržování, které je jednou z forem násilného zmizení, se může při rozsáhlém nebo systematickém využívání rovnat zločinu proti lidskosti; vzhledem k tomu, že stavy nouze a boj proti terorismu představují vhodné prostředí umožňující tajné zadržování;
- K. vzhledem k tomu, že ačkoliv EU prokázala své odhodlání zabránit uzavírání tajných dohod ohledně mučení, a to prostřednictvím nařízení Rady (ES) č. 1236/2005², naposledy

---

¹ Bod 232 výše uvedeného usnesení Parlamentu ze dne 14. února 2007.

² Úř. věst. L 200, 30.7.2005, s. 1.

pozměněným v prosinci 2011¹, které zakazuje veškerý vývoz nebo dovoz zboží, jež nemá jiné praktické využití než pro účely vykonání trestu smrti, mučení nebo jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, je nutné ještě dále pracovat na zajištění jeho naprostého dodržování;

- L. vzhledem k tomu, že při povolování vydání nebo vyhoštění osoby do země, v jejímž případě existují závažné důvody k domněnce, že by jí zde mohlo hrozit mučení nebo špatné zacházení, nelze spoléhat pouze na diplomatické záruky a že tato praxe je neslučitelná s absolutním zákazem mučení v mezinárodním právu, v právních předpisech EU a ve vnitrostátních ústavách a zákonech členských států²;
- M. vzhledem k tomu, že Rada dne 15. září 2006 uznala, že „existence tajných vazebních zařízení, v nichž jsou zadrženy osoby drženy v právním vakuu, není v souladu s mezinárodním humanitárním právem a mezinárodním trestním právem,“ doposud však nepřipustila a neodsoudila spoluúčast členských států na programu CIA, ačkoli politické a soudní orgány členských států využití evropského vzdušného prostoru a území ze strany CIA přiznaly;
- N. vzhledem k tomu, že k porušování lidských práv v důsledku programu CIA dochází i nadále, o čemž svědčí zejména skutečnost, že v zátoce Guantánamo jsou dosud úředně zadržováni Abú Zubajdá a Abd al-Rahím Al-Náširí, kteří v rámci polského trestního vyšetřování týkajícího se tajných věznic CIA získali status oběti;
- O. vzhledem k tomu, že výzkum provedený OSN, Radou Evropy, vnitrostátními a mezinárodními sdělovacími prostředky, investigativními novináři a organizacemi občanské společnosti přinesl nové konkrétní informace o umístění tajných vazebních zařízení CIA v Evropě, letech za účelem vydávání osob v rámci evropského vzdušného prostoru a o přepravovaných či zadržovaných osobách;
- P. vzhledem k tomu, že k páchání protiprávních činů na území EU mohlo dojít v rámci vícestranných nebo dvoustranných dohod NATO;
- Q. vzhledem k tomu, že vnitrostátní šetření i mezinárodní výzkumy ukazují, že členové Severoatlantické aliance (NATO) se souhlasně zavázali k opatřením v boji proti terorismu, což umožnilo tajnou leteckou dopravu a využívání území členských států EU v rámci programu vydávání osob vedeného CIA, z čehož vyplývá, že o tomto programu věděly všechny členské státy, které jsou rovněž členy NATO;
- R. vzhledem k tomu, že společná studie OSN o globálních postupech v otázce tajného zadržování v souvislosti s bojem proti terorismu (A/HRC/13/42), kterou připravil zvláštní zpravodaj pro podporu a ochranu lidských práv a základních svobod v rámci boje proti terorismu, zvláštní zpravodaj pro otázky mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, pracovní skupina pro svévolné zadržování a pracovní skupina pro násilná a nedobrovolná zmizení, podrobně popisuje, jak CIA

---

¹ Úř. věst. L 338, 21.12.2011, s. 31.

² Článek 5 Všeobecné deklarace lidských práv, článek 7 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, článek 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a související judikatura a článek 4 Listiny základních práv Evropské unie.

v rámci svého programu vyžívala různá místa na území členských států EU k tajnému zadržování osob, a vzhledem k tomu, že následně byly členskými státy zaslány dopisy se žádostí o dodatečné informace, jak je uvedeno ve sděleních o zvláštních postupech, včetně sdělení ze dne 23. února 2012¹;

- S. vzhledem k tomu, že zpráva Rady Evropy z roku 2011 uvádí, že údaje získané od polských agentur v letech 2009 a 2010 „poskytují jednoznačné důkazy“ o tom, že v Polsku přistálo sedm letadel spojovaných se CIA, a vzhledem k tomu, že polské sdělovací prostředky přinesly informace o obvinění bývalých polských ředitelů zpravodajských služeb a odhalily možné kontakty mezi příslušníky zpravodajské služby a polskou vládou ohledně využití vazebního zařízení CIA na polském území; vzhledem k tomu, že se rumunští investigativní novináři snažili v roce 2011 prokázat na základě informací získaných od bývalých zaměstnanců CIA existenci „černého místa“ v rumunském státním úřadu pro tajné informace²; vzhledem k tomu, že rumunské orgány existenci tohoto „černého místa“ popřely a neprokázalo ji ani šetření vedené rumunským parlamentem; vzhledem k tomu, že bývalí libyjsí disidenti zahájili soudní řízení proti Spojenému království pro přímou účast MI6 na vydání, tajném zadržování a mučení jich samotných a jejich rodinných příslušníků;
- T. vzhledem k tomu, že se litevské orgány pokusily vrhnout světlo na spoluúčast Litvy na program CIA provedením parlamentního a soudního vyšetřování; vzhledem k tomu, že parlamentní vyšetřování provedené Výborem pro národní bezpečnost a obranu při parlamentu Litevské republiky, jež se zabývalo údajnou přepravou a vězněním osob zadržovaných CIA na litevském území, odhalilo, že mezi lety 2003 a 2005 v Litvě přistálo pět letadel spojovaných se CIA a že na žádost CIA byla v Litvě připravena dvě zvlášť upravená zařízení vhodná k zadržování vězňů (projekt č. 1 a projekt č. 2); vzhledem k tomu, že delegace výboru LIBE děkuje litevským orgánům za to, že v dubnu 2012 uvítaly ve Vilniusu poslance Evropského parlamentu a umožnily této delegaci přístup k projektu č. 2; vzhledem k tomu, že dispozice budov i vnitřní vybavení se zdají být odpovídající účelu zadržování vězňů; vzhledem k tomu, že i přes následné soudní vyšetřování provedené v roce 2010 a uzavřené v lednu roku 2011 zůstává mnoho otázek ohledně operací CIA v Litvě otevřených; vzhledem k tomu, že litevské orgány vyjádřily svou připravenost vyšetřování obnovit, pokud by se objevily nové informace, a vzhledem k tomu, že státní zastupitelství v reakci na písemnou žádost Parlamentu nabídlo, že poskytne další informace o trestním vyšetřování;
- U. vzhledem k tomu, že portugalské orgány mají ještě vysvětlit nemálo okolností, které naznačují, že mnoho letů, odhalených mimo jiné i dočasným výborem, sloužilo k přepravě osob mezi Bagrámem, ostrovem Diego García, tajnými vězeními a Guantánamem;
- V. vzhledem k tomu, že soudní vyšetřování a zjištění ohledně způsobů, jakými byly tyto nezákonné operace zakrývány, včetně fiktivních letových plánů, označování civilních a vojenských letadel za státní lety a využívání soukromých leteckých společností k vydávání osob CIA, dále odhalila systematický charakter a rozsah evropské spoluúčasti na programu CIA; vzhledem k tomu, že rozbor nových údajů poskytnutých organizací Eurocontrol podporuje zejména tvrzení, že za účelem utajení výchozího letiště

---

¹ A/HRC/19/44.

² „Uvnitř rumunské tajné věznice CIA“, *The Independent*, 9. 12. 2011.

- a destinace převozů vězňů měnily subjekty uskutečňující vydání osob v průběhu cesty letadlo;
- W. vzhledem k tomu, že EU vytvořila svou vnitřní bezpečnostní politiku a politiku boje proti terorismu na základě policejní a soudní spolupráce a na podpoře sdílení zpravodajských informací; vzhledem k tomu, že tyto politiky by měly být zakotveny v dodržování základních práv a zásad právního státu a v účinné parlamentní kontrole zpravodajských služeb;
- X. vzhledem k tomu, že podle Evropského výboru pro prevenci mučení „techniky vyslýchání uplatňované v zámořských vazebních zařízeních provozovaných CIA zcela jistě vedly k porušování zákazu mučení a nelidského a ponižujícího zacházení“¹;
- Y. vzhledem k tomu, že se vztahy mezi EU a USA zakládají na silném partnerství a spolupráci v mnoha oblastech a na společně sdílených hodnotách demokracie, právního státu a základních práv; vzhledem k tomu, že EU a Spojené státy sice posílily po teroristických útocích z 11. září 2001 své závazky v boji proti terorismu, a to zejména ve společném prohlášení o boji proti terorismu ze dne 3. června 2010, ale je nutné deklarované závazky dodržovat v praxi a překonat rozdíly v politice EU a USA v boji proti terorismu;
- Z. vzhledem k tomu, že orgány USA schválily v prosinci roku 2011 zákon o zmocnění k národní obraně (NDAA), který právně kodifikuje časově neomezené zadržování osob podezřelých z účasti na teroristických akcích na území USA, čímž je ohroženo právo na řádný a spravedlivý proces; vzhledem k tomu, že proti rozsahu působnosti NDAA byly vzneseny právní námitky;
- AA. vzhledem k tomu, že prezident Obama podepsal dne 22. ledna 2009 tři dekrety, které zakazují mučení během výslechů, ustavují meziagenturní pracovní skupinu, která má systematicky přezkoumávat politiky a postupy zadržování a provést revizi všech jednotlivých případů, a nařizují uzavření věznice Guantánamo;
- AB. vzhledem k tomu, že věznice v zátoce Guantánamo zatím kvůli silnému tlaku ze strany amerického Kongresu zrušena nebyla; vzhledem k tomu, že za účelem jejího rychlejšího uzavření vyzvaly Spojené státy členské státy EU k přijetí vězňů z Guantánama; vzhledem k tomu, že vysoká komisařka OSN pro lidská práva vyjádřila hluboké zklamání nad tím, že se vězňici v zátoce Guantánamo nepodařilo uzavřít a že došlo k zakořenění systému svévolného zadržování;
- AC. vzhledem k tomu, že osoby zadržované na Guantánamu jsou stále stavěny před vojenský soud, zejména poté, co prezident USA dne 7. března 2011 podepsal dekret, kterým bylo zrušeno dvouleté zmrazení nových řízení před vojenskými soudy, a dne 7. ledna 2012 byl přijat zákon zakazující převozy osob zadržovaných na Guantánamu před soud do USA;

Obecně

---

¹ Zpráva Evropského výboru pro prevenci mučení ze dne 19. května 2011 o jeho návštěvě Litvy uskutečněné ve dnech 14. až 18. června 2010.

1. připomíná, že strategie boje proti terorismu mohou být účinné jedině tehdy, jsou-li prováděny v plném souladu se závazky v oblasti lidských práv, především s právem na řádný proces;
2. znovu opakuje, že účinnost protiteroristických opatření a dodržování lidských práv se nevylučují, ale že se jedná o doplňující se cíle, které se vzájemně posilují; připomíná, že dodržování základních práv je zásadním prvkem úspěšné politiky boje proti terorismu;
3. zdůrazňuje nanejvýš citlivou povahu politiky boje proti terorismu; domnívá se, že utajení může být ospravedlněno pouze skutečnými důvody národní bezpečnosti; připomíná však, že státní tajemství nemůže být za žádných okolností nadřazeno nedotknutelným základním právům, a argumenty o státním tajemství proto nikdy nemohou být používány k omezení právních povinností států vyšetřit případy závažného porušení lidských práv; domnívá se, že definice utajovaných informací a státního tajemství by neměly být příliš široké a že zneužívání státního tajemství a národní bezpečnosti představuje vážnou překážku demokratickému dohledu;
4. zdůrazňuje, že na osoby podezřelé z terorismu by neměly být uplatňovány zvláštní postupy; připomíná, že každému musí být poskytnuty všechny záruky stanovené zásadou spravedlivého řízení, které definuje článek 6 Evropské úmluvy o lidských právech;
5. znovu zdůrazňuje, že odsuzuje praxi mimořádného vydávání osob, tajné věznice a mučení, jež jsou zakázány vnitrostátními i mezinárodními právními předpisy stanovujícími dodržování lidských práv a které mimo jiné porušují právo na svobodu, bezpečnost, lidské zacházení, ochranu před mučením, nenavrácení, presumpci nevin, spravedlivý soud, právního zástupce a stejnou ochranu danou zákonem;
6. trvá na tom, že je nutné poskytnout záruky, aby bylo možné v budoucnu při provádění politik boje proti terorismu předejít jakémukoli porušování základních práv;
7. domnívá se, že členské státy ohlásily svou ochotu dodržovat mezinárodní právo, ale dosud řádně nesplnily svou konstruktivní povinnost, která je jim všem uložena, aby vyšetřily případy závažného porušení lidských práv v souvislosti s programem CIA, a lituje zpoždění při plném objasnění této věci, které brání tomu, aby byla obětem co nejrychleji zjednána plná náprava, včetně případné omluvy a odškodnění;
8. je přesvědčen, že potíže, s nimiž se členské státy potýkají při provádění vyšetřování, vedou k tomu, že nemohou plně plnit své mezinárodní závazky, což poškozuje vzájemnou důvěru a víru v ochranu základních práv, a stává se tak odpovědností EU jako celku;
9. opakuje, že závazek členských států a EU prošetřit evropskou spoluúčast na programu CIA je v souladu se zásadou upřímné a loajální spolupráce zakotvenou v čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii;

Postup přijetí odpovědnosti členskými státy

10. vyjadřuje znepokojení nad překážkami, jimž čelí vnitrostátní parlamentní a soudní vyšetřování spoluúčasti některých členských států na programech CIA, jak podrobně dokládá zpráva Rady Evropy z roku 2011 o zneužívání státního tajemství a národní

bezpečnosti, včetně nedostatku transparentnosti, utajení dokumentů, převládání vnitrostátních a politických zájmů, úzkého zaměření šetření, omezení práva obětí na účinnou účast a obranu, nedostatek důsledných metod vyšetřování a chybějící spolupráce mezi vyšetřujícími orgány napříč EU; vyzývá členské státy, aby se vyvarovaly toho, že svá vnitrostátní trestní řízení založí na takových právních důvodech, které umožní a budou mít za následek ukončení trestních řízení na základě citování ustanovení o promlčení a povedou k beztrestnosti, a aby dodržovaly zásadu mezinárodního zvykového práva, která uznává, že promlčení nemůže a nemělo by být uplatněno na případy závažných porušení lidských práv;

11. naléhavě vyzývá ty členské státy, které dosud nesplnily svou konstruktivní povinnost, aby nezávisle a efektivně vyšetřily případy porušení lidských práv, přičemž zohlední veškeré nové důkazy, které se objevily; konkrétně vyzývá členské státy, aby vyšetřily, zdali na jejich území existují tajná vězení nebo zda probíhají či proběhly operace, v jejichž rámci došlo pod záštitou programu CIA k zadržování osob v zařízeních na jejich území;
12. poznamenává, že závěry parlamentního vyšetřování provedeného v Rumunsku uvádí, že nebyl nalezen žádný důkaz existence tajného vazebního zařízení CIA na rumunském území; vyzývá soudní orgány, aby zahájily nezávislé šetření ohledně údajných tajných vazebních zařízení v Rumunsku, zejména poté, co se objevil nový důkaz týkající se leteckých spojení mezi Rumunskem a Litvou;
13. vybízí Polsko, aby vytrvalo v pokračujícím trestním vyšetřování tajných vazebních zařízení, vyjadřuje ovšem hluboké politování nad tím, že neprobíhá oficiální komunikace o rozsahu, průběhu a stavu tohoto vyšetřování; vyzývá polské orgány, aby toto vyšetřování bylo důsledné, náležitě transparentní a aby umožnilo účinné zapojení obětí a jejich právních zástupců;
14. poznamenává, že parlamentní a soudní vyšetřování, která proběhla v Litvě v letech 2009 až 2011, nebyla schopna prokázat, že v Litvě byly tajně zadržovány osoby; vyzývá litevské orgány, aby dodržely svůj závazek znovu zahájit trestní vyšetřování ohledně zapojení Litvy do programu CIA, pokud se objeví nové informace, a to s ohledem na nový důkaz, který poskytla organizace Eurocontrol, že letadlo N787WH, které mělo údajně přepravovat Abú Zubajdáha, učinilo dne 18. února 2005 na cestě do Rumunska a Litvy mezipřistání v Maroku; konstatuje, že rozbor údajů organizace Eurocontrol rovněž odhalil nové informace získané z letových plánů, které hovoří o letu z Rumunska do Litvy dne 5. října 2005 se změnou letadla v Tiraně (Albánie), a o letu z Litvy do Afghánistánu dne 26. března 2006 přes Káhiru (Egypt); považuje za zásadní, aby nová vyšetřování zahrnovala kromě zneužívání pravomocí státními činiteli také případné nezákonné zadržování osob na litevském území a špatné zacházení s těmito osobami; vybízí úřad litevského nejvyššího státního zástupce, aby pomocí dokumentace doložil ujištění daná při návštěvě delegace výboru LIBE o tom, že „kategorickým“ závěrem soudního vyšetřování je, že „v zařízeních projektů č. 1 a 2 v Litvě nebyli zadržováni žádní vězni“;
15. bere na vědomí, že ve Spojeném království bylo zahájeno šetření týkající se vydávání osob do Libye, a vítá rozhodnutí pokračovat po uzavření tohoto šetření v rozsáhlejších šetření, jež se bude zabývat úlohou Spojeného království v programu CIA; vyzývá orgány Spojeného království, aby toto šetření bylo náležitě transparentní a aby umožnilo účinné

zapojení obětí a občanské společnosti;

16. uznává, že vyšetřování vedená členskými státy se musí zakládat na spolehlivých soudních důkazech a na respektování vnitrostátních soudních systémů a práva EU, nikoli jen na spekulacích sdělovacích prostředků a veřejnosti;
17. vyzývá členské státy, například Finsko, Dánsko, Portugalsko, Itálii, Spojené království, Německo, Španělsko, Irsko, Řecko, Kypr, Rumunsko a Polsko, jež byly zmíněny ve zprávě dočasného výboru, aby zpřístupnily veškeré nezbytné informace o všech podezřelých letadlech spojovaných se CIA na svém území; vyzývá členské státy, aby respektovaly právo na svobodu informací a řádně reagovaly na žádosti o přístup k informacím; v této souvislosti vyjadřuje znepokojení nad tím, že většina členských států, s výjimkou Dánska, Finska, Německa, Irska a Litvy, nereagovala dostatečně na žádosti organizací Reprieve a Access Info Europe o přístup k informacím, které podaly v souvislosti se svým vyšetřováním případů mimořádného vydávání osob;
18. naléhavě vyzývá členské státy, aby přezkoumaly veškerá ustanovení nebo jejich výklad, jež by hovořily ve prospěch mučení, jako je například právní stanovisko Michaela Wooda (na něž odkazuje výše uvedené usnesení Parlamentu ze dne 14. února 2007), které v rozporu s mezinárodní judikaturou tvrdí, že je oprávněné převzít informace získané prostřednictvím mučení či je dále používat za předpokladu, že za toto mučení není nesena přímá odpovědnost (což podněcuje a ospravedlňuje k tomu, aby mučení bylo vykonáváno vnějšími subjekty, tzv. „outsourcing“ mučení);
19. vyzývá všechny členské státy, aby podepsaly a ratifikovaly Mezinárodní úmluvu o ochraně všech osob před násilným zmizením;
20. vyzývá členské státy, aby s ohledem na prohloubenou spolupráci a výměnu informací mezi svými zpravodajskými a bezpečnostními službami zajistily plnou demokratickou kontrolu těchto služeb a jejich činnosti prostřednictvím vhodných mechanismů vnitřního, výkonného, soudního a nezávislého parlamentního dohledu, pokud možno prostřednictvím specializovaných parlamentních výborů s rozšířenou pravomocí a působností, včetně pravomoci získávat informace, a s dostatečnými prostředky na vyšetřování a výzkum, aby bylo možné prověřovat nejen otázky, jako je politika, správa a finance, ale i operativní činnost těchto služeb;

Reakce orgánů EU

21. považuje za zásadní, aby EU odsoudila veškeré způsoby zneužívání v boji proti terorismu, včetně všech takových činů páchaných na jejím území, nejen proto, aby dostala svým hodnotám, ale aby je také věrohodným způsobem obhájila před svými zahraničními partnery;
22. připomíná, že Rada se nikdy oficiálně neomluvila za to, že porušila zásadu loajální spolupráce mezi orgány Unie zakotvenou ve Smlouvách, když se chybně snažila Parlament přesvědčit, aby vypracoval záměrně zkrácené verze zápisů ze schůzí Pracovní skupiny pro mezinárodní právo veřejné (COJUR) a Pracovní skupiny pro transatlantické vztahy (COTRA) s vysokými severoamerickými úředníky; očekává, že se Rada omluví;

23. očekává, že Rada konečně vydá prohlášení, v němž uzná spoluúčast členských států na programu CIA a problémy, s nimiž se členské státy potýkaly při provádění vyšetřování;
24. vyzývá Radu, aby poskytla svou plnou podporu postupům zjišťování pravdy a přijetí odpovědnosti v členských státech, a to tak, že se touto záležitostí bude formálně zabývat na svých zasedáních ve složení pro spravedlnost a vnitřní věci, bude sdílet veškeré informace, poskytne pomoc při vyšetřování a zejména vyhoví požadavkům na zpřístupnění dokumentů;
25. vyzývá Radu, aby uspořádala slyšení s příslušnými bezpečnostními agenturami EU, zejména Europol, Eurojustem a protiteroristickým koordinátorem EU, aby objasnila, co je jim známo o spoluúčasti členských států na programu CIA a reakci EU; rovněž vyzývá Radu, aby navrhla záruky, které by zajistily dodržování lidských práv při sdílení zpravodajských informací, a jasně rozdělila úlohy zpravodajských služeb a donucovacích složek tak, aby zpravodajským službám nebylo povolováno přebírat pravomoci zatýkání a zadržování osob, a do jednoho roku v této věci podala zprávu Parlamentu;
26. vyzývá Radu, aby podpořila členské státy ve sdílení osvědčených postupů ohledně parlamentního a soudního dohledu nad zpravodajskými službami, a zapojila do tohoto úsilí i vnitrostátní parlamenty a Evropský parlament;
27. opakuje svou výzvu Radě a členským státům, aby při vydávání nebo vyhošťování osob, které jsou pokládány za hrozbu pro národní bezpečnost, nespolehaly na nevymahatelné diplomatické záruky, pokud existuje reálné nebezpečí, že tyto osoby budou vystaveny mučení nebo špatnému zacházení nebo soudnímu řízení, při němž budou použity důkazy získané tímto způsobem;
28. žádá příslušné orgány, aby se v souvislosti s mezinárodní spoluprací v oblasti zpravodajských služeb neodvolávaly na státní tajemství s cílem bránit odpovědnosti a nápravě, a trvá na tom, že utajování lze ospravedlnit jedině skutečnými zájmy národní bezpečnosti, kterými však v žádném případě nejsou dotčeny závazky ohledně neporušitelnosti základních práv, jako je naprostý zákaz mučení;
29. naléhavě žádá příslušné orgány, aby zajistily přísné rozlišení mezi činnostmi zpravodajských a bezpečnostních složek na jedné straně a donucovacími orgány na straně druhé, aby se zajistilo dodržení obecné zásady „nemo iudex in sua causa“ (nikdo nesmí být ve své věci soudcem);
30. zdůrazňuje, že dočasný výbor, který provedl šetření, z nichž vycházela usnesení Parlamentu ze dne 14. února 2007 a 19. února 2009, odhalil extrémní slabiny, jež vykazovaly schvalovací a kontrolní postupy pro civilní letadla přelétávající vzdušný prostor členských států nebo přistávající na jejich území, což vedlo nejen k tomu, že CIA tyto postupy zneužívala pro „mimořádná vydávání osob“, ale že je také mohli snadno obejít pachatelé organizované trestné činnosti včetně teroristických sítí; připomíná rovněž pravomoc Unie v oblasti bezpečnosti a ochrany dopravy a doporučení Parlamentu Komisi, aby regulovala a sledovala řízení unijního vzdušného prostoru, letišť a nekomerčního letectví; vyzývá proto EU a její členské státy, aby již dále neodkládaly důkladný přezkum svého provádění Úmluvy o mezinárodním civilním letectví (Chicagská úmluva), pokud jde o povolování a kontroly civilních letadel přelétávajících jejich vzdušný prostor nebo

přistávajících na jejich území, za účelem zvýšení bezpečnosti a zajištění systematických kontrol, což vyžaduje provádět předem identifikaci cestujících a posádek a zajištění toho, aby veškeré lety klasifikované jako „státní lety“ (které jsou z oblasti působnosti Chicagské úmluvy vyňaty) dostaly předchozí a řádné povolení; připomíná rovněž doporučení Parlamentu, aby členské státy účinně prosazovaly Tokijskou úmluvu o trestných a některých jiných činech spáchaných na palubě letadla;

31. bere na vědomí iniciativy Komise v reakci na doporučení Parlamentu; považuje nicméně za politováníhodné, že se tyto iniciativy nestaly součástí širší agendy a strategie s cílem zajistit odpovědnost za případy porušení lidských práv, k nimž v souvislosti s programem CIA došlo, a nezbytnou nápravu a odškodnění obětí;
32. vyzývá Komisi, aby vyšetřila, zda byla spoluprací s programem CIA porušena ustanovení EU, zejména pokud jde o udělování azylu a soudní spolupráci;
33. vyzývá Komisi, aby usnadnila a podpořila vzájemnou právní pomoc a soudní spolupráci mezi vyšetřujícími orgány, jež bude v souladu s lidskými právy, a spolupráci mezi právníky zapojenými do práce na přijetí odpovědnosti v členských státech a zejména aby zajistila výměnu důležitých informací a podporu účinného využívání všech dostupných nástrojů a prostředků EU;
34. vyzývá Komisi, aby do jednoho roku přijala rámec, zahrnující rovněž povinnost členských států podávat zprávy, s cílem monitorovat a podporovat postupy přijetí odpovědnosti v jednotlivých státech, včetně pokynů pro vyšetřování v souladu s lidskými právy, jež bude vycházet ze standardů vytvořených Radou Evropy a OSN;
35. vyzývá Komisi, aby s ohledem na institucionální nedostatky odhalené v souvislosti s programem CIA přijala opatření na posílení schopnosti EU předcházet případům porušení lidských práv na úrovni EU a zajistit jejich nápravu a umožnila posílení úlohy Parlamentu;
36. vyzývá Komisi, aby zvažila navržené opatření pro trvalou spolupráci a výměnu informací mezi Evropským parlamentem a parlamentními výbory pro dohled nad zpravodajskými a bezpečnostními službami členských států v případech, kdy se jeví, že byly zahájeny společné akce zpravodajských a bezpečnostních služeb členských států na území EU;
37. vyzývá Komisi, aby předložila návrhy na vytvoření opatření pro demokratický dohled nad činnostmi v rámci přeshraniční spolupráce zpravodajských služeb v souvislosti s politikami EU boje proti terorismu; má v úmyslu plně využívat svých parlamentních pravomocí ke kontrole politik v oblasti boje proti terorismu, v souladu s doporučeními navrženými oddělením Parlamentu pro vypracovávání studií (PE 453.207);
38. vyzývá evropského veřejného ochránce lidských práv, aby prověřil selhání Komise, Rady a bezpečnostních agentur EU, zejména Europolu a Eurojustu, pokud jde o dodržování základních práv a zásad řádné správy a loajální spolupráce při jejich reakci na doporučení výboru TDIP;
39. vyzývá EU, aby zajistila důsledné dodržování svých vlastních mezinárodních závazků a aby byly v plné míře uplatňovány její politiky a zahraničněpolitické nástroje, jako jsou

obecné zásady týkající se mučení a dialogy o lidských právech, díky čemuž by získala silnější pozici k tomu, aby mohla žádat o důsledné provádění doložek o lidských právech ve všech mezinárodních dohodách, které podepíše, a naléhat na své hlavní spojence, včetně USA, aby se řídili ustanoveními svého vnitrostátního i mezinárodního práva;

40. znovu potvrzuje, že v rámci mezinárodního boje proti terorismu a dvoustranné i vícestranné mezinárodní spolupráce v této oblasti, a to i v rámci NATO nebo mezi zpravodajskými a bezpečnostními službami, musí být důsledně dodržována lidská práva a základní svobody za odpovídajícího demokratického a soudního dohledu; vyzývá členské státy EU, Komisi, Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ) a Radu, aby zajistily uplatňování těchto zásad ve svých zahraničních vztazích, a trvá na tom, že by měly podrobně zhodnotit situaci svých protějšků v oblasti lidských práv ještě před tím, než s nimi uzavřou jakoukoli novou dohodu, zejména jedná-li se o spolupráci v oblasti zpravodajských služeb nebo sdílení informací, dále že by měly provést přezkum stávajících dohod, pokud jejich protějšky nedodržují lidská práva, a informovat Parlament o výsledcích tohoto hodnocení a přezkumů;
41. s naléhavostí prohlašuje, že zvláštní služby cizích států již v budoucnu nesmí zasahovat do svrchovanosti členských států EU a že boj proti terorismu musí být veden při plném dodržování lidských práv, základních svobod, demokracie a právního státu;
42. připomíná, že opční protokol k úmluvě CAT požaduje vytvoření monitorovacích systémů pokrývajících všechny případy odnětí svobody, a zdůrazňuje, že dodržování ujednání tohoto mezinárodního nástroje zvyšuje úroveň ochrany; důrazně vybízí partnerské země EU, aby opční protokol ratifikovaly a vytvořily nezávislé vnitrostátní preventivní mechanismy, které budou v souladu s Pařížskými zásadami, a aby ratifikovaly Mezinárodní úmluvu o ochraně všech osob před násilným zmizením;
43. znovu v souladu s mezinárodním právem, zejména článkem 12 úmluvy CAT, opakuje svůj požadavek, aby všechny státy, jež čelí důvodnému podezření, učinily vše nezbytné k jeho objasnění, a pokud podezření z porušování práv trvá, aby důkladně vyšetřily a prozkoumaly všechna tvrzení o mimořádném vydávání osob, tajných věznicích, mučení a dalších závažných případech porušování lidských práv, a ověřily tak pravdivost údajů, popřípadě aby na jejich základě stanovily odpovědnost, zajistily převzetí odpovědnosti a zamezily beztrestnosti, což zahrnuje i to, aby byli před soud postaveni jednotlivci, existují-li důkazy o jejich trestní odpovědnosti; vyzývá v této souvislosti vysokou představitelku, místopředsedkyni Komise a členské státy, aby přijaly veškerá nutná opatření k zajištění řádných návazných opatření na společnou studii OSN o globálních postupech v otázce tajného zadržování osob v souvislosti s bojem proti terorismu, především s ohledem na následný dopis, který dne 21. října 2011 odeslali zmocněnci pro zvláštní postupy 59 státům s žádostí, aby jejich vlády poskytly aktuální informace o provádění doporučení obsažených v této studii;
44. vyzývá EU k zajištění toho, aby její členské státy a partnerské a přidružené země (zejména ty, na něž se vztahuje dohoda z Cotonou), které souhlasily s přijetím osob dříve zadržovaných na Guantánamu, poskytly těmto osobám skutečně plnou podporu, co se týče životních podmínek, usnadnění jejich začlenění do společnosti, zajištění lékařské péče včetně psychologické péče, přístupu k dokladům totožnosti a cestovním dokladům

a možnosti uplatnění práva na sloučení rodiny a všech ostatních základních práv přiznávaných osobám, jimž byl udělen politický azyl;

45. je velmi znepokojen postupem vojenské komise USA ve věci Abda al-Rahíma al-Našírího, který by mohl být v případě usvědčení odsouzen k trestu smrti; vyzývá orgány USA, aby vyloučily možnost, že bude pan al-Našírí odsouzen k trestu smrti, a opakuje svůj dlouhodobý nesouhlas s trestem smrti ve všech případech a za všech okolností; konstatuje, že případ pana al-Našírího projednává od 6. května 2011 Evropský soud pro lidská práva; vyzývá orgány všech zemí, kde byl pan al-Našírí zadržován, aby využily všechny dostupné prostředky k zajištění toho, aby nebyl trestu smrti podroben; naléhavě vyzývá vysokou představitelku Unie, místopředsedkyni Komise, aby případ pana al-Našírího nadnesla při jednání s USA jako přednostní záležitost v souladu s uplatňováním obecných zásad EU ve věci trestu smrti;
46. opakuje, že ve vztazích mezi EU a jejími členskými státy a třetími zeměmi je velmi důležité plně uplatňovat doložku o lidských právech, která je součástí smluv s těmito zeměmi, a domnívá se, že nastal čas přezkoumat, jakým způsobem evropské vlády spolupracovaly s represivními orgány diktatur ve jménu boje proti terorismu; domnívá se v této souvislosti, že nově revidovaná evropská politika sousedství musí poskytnout výraznou podporu reformě bezpečnostního sektoru, jež musí především zajistit jasné oddělení zpravodajských a donucovacích složek; vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost, Radu a Komisi, aby při plánování a provádění projektů na podporu boje proti terorismu se třetími zeměmi a ve všech typech dialogů o boji proti terorismu se třetími zeměmi posílily svou spolupráci s Evropským výborem pro prevenci mučení a dalšími příslušnými mechanismy Rady Evropy;
47. vyzývá vládu Bývalé jugoslávské republiky Makedonie (FYROM), aby zjistila, kdo nese odpovědnost za únos Chálida el-Masrího, k němuž došlo zřejmě z důvodu záměny totožnosti osob a který vedl k jeho nezákonnému zadržování a údajnému mučení, a aby zajistila, aby viníci byli pohnáni k odpovědnosti; vyjadřuje politování nad tím, že úřad prokurátora ve Skopje nepodnikl dostatečné kroky k uskutečnění trestního vyšetřování na základě stížnosti pana El-Masrího; bere na vědomí, že se případu ujal Evropský soud pro lidská práva a že první slyšení velkého senátu se uskutečnilo dne 16. května 2012; domnívá se, že údajný postup vlády FYROM v tomto případě je v rozporu se základními zásadami EU v oblasti základních práv a právního státu a Komise musí toto téma náležitě otevřít v souvislosti s kandidaturou Bývalé jugoslávské republiky Makedonie na přistoupení k EU;
48. vyzývá NATO a orgány USA, aby provedly vlastní vyšetřování, úzce spolupracovaly s parlamentními či soudními orgány EU a členských států vyšetřujícími tyto otázky¹ a případně rychle reagovaly na žádosti o vzájemnou právní pomoc, zveřejnily informace o programech mimořádného vydávání osob a jiných praktikách porušujících lidská práva a základní svobody a poskytly právním zástupcům podezřelých veškeré informace nutné k obhajobě jejich klientů; žádá o potvrzení toho, že veškeré dohody NATO, dohody mezi NATO a EU a ostatní transatlantické dohody dodržují základní práva;

---

¹ Viz mimo jiné výše uvedené usnesení Parlamentu ze dne 9. června 2011.

49. vzdává hold iniciativám americké občanské společnosti, díky nimž byla v roce 2010 zřízena nezávislá pracovní skupina složená ze zástupců obou stran, jejímž úkolem je přezkoumat politiku vlády USA a opatření týkajících se zatýkání, zadržování a trestního stíhání „podezřelých teroristů“ a jejich zadržování ve vazbě v USA během Clintonovy, Bushovy a Obamovy vlády;
50. žádá USA, aby vzhledem ke stěžejní úloze transatlantického partnerství a vedoucímu postavení USA v této oblasti plně vyšetřily jakékoli zneužívání, jehož se dopustily, a zajistily za něj trestní odpovědnost, aby zajistily plné uplatňování příslušných vnitrostátních a mezinárodních právních předpisů s cílem odstranit právní mezery, rozpustily vojenské soudy, důsledně uplatňovaly trestní právo vůči podezřelým z terorismu a znovu přezkoumaly svůj přístup v souvislosti se zadržováním, zásadou *habeas corpus*, řádnými procesy, ochranou před mučením a nerozlišováním mezi cizími státními příslušníky a občany USA;
51. vyzývá prezidenta Obamu, aby dodržel svůj slib z ledna 2009, že nechá věznicí v zátocě Guantánamo uzavřít, že každému zadrženému, jenž nebude obžalován, bude umožněno se co nejdříve vrátit do své domovské země nebo přesídlit do jiné bezpečné země a že USA proti všem osobám zadržovaným na Guantánamu, proti nimž existuje dostatek přípustných důkazů, neprodleně zahájí spravedlivé soudní řízení formou veřejných slyšení u nezávislého a nestranného tribunálu a zajistí, že pokud budou tyto osoby odsouzeny, budou uvězněny na území Spojených států v souladu s platnými mezinárodními normami a zásadami; vyzývá rovněž k vyšetření porušování lidských práv ve věznicí Guantánamo a k vyjasnění odpovědnosti v této věci;
52. žádá, aby všichni zadržení, kteří nebudou obžalováni, avšak kvůli reálnému riziku mučení nebo pronásledování ve své domovské zemi nemohou být navraceni, dostali možnost přesídlit na území Spojených států pod humanitární ochranou a bylo jim přiznáno odškodnění¹, a naléhavě vyzývá členské státy, aby rovněž projevíly ochotu tyto osoby dříve zadržované na Guantánamu přijímat;
53. vyzývá orgány USA, aby zrušily právo na časově neomezené zadržování bez obvinění nebo soudu, které umožňuje zákon o zmocnění k národní obraně (NDAA);
54. vyzývá Konferenci předsedů delegací, aby na základě závěrů společné studie OSN o globálních postupech v otázce tajného zadržování osob v souvislosti s bojem proti terorismu a následných opatření a na základě souhrnu osvědčených postupů týkajících se právních a institucionálních rámců a opatření zajišťujících dodržování lidských práv ze strany bezpečnostních služeb zapojených do boje proti terorismu, včetně jejich kontroly, který sestavila OSN, zajistila zahájení parlamentních dialogů o ochraně základních práv v rámci boje proti terorismu;
55. zavazuje se, že se na příštím společném parlamentním setkání s vnitrostátními parlamenty zaměří na přezkum jejich úlohy při zajišťování odpovědnosti za případy porušení lidských práv v souvislosti s programem CIA a že bude podporovat větší spolupráci a pravidelnou výměnu informací mezi vnitrostátními orgány dohledu, které mají za úkol dohlížet na zpravodajské služby, za účasti příslušných vnitrostátních orgánů, orgánů EU a agentur;

---

¹ Viz bod 3 výše uvedeného usnesení Parlamentu ze dne 4. února 2009.

56. je rozhodnut nadále naplňovat svůj mandát, který mu byl udělen dočasným výborem v souladu s články 2, 6 a 7 SEU; pověřuje Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci spolu s podvýborem pro lidská práva, aby do jednoho roku po přijetí tohoto usnesení informovaly o této záležitosti Parlament na plenárním zasedání; považuje za zásadní v současné době zhodnotit, do jaké míry byla doporučení přijatá Parlamentem dodržována, a v případě, že dodržována nebyla, prozkoumat, z jakého důvodu;
57. požaduje, aby Rada, Komise, evropský veřejný ochránce práv, vlády a parlamenty členských států, kandidátských zemí a přidružených zemí, Rada Evropy, NATO, OSN a vláda a obě komory Kongresu Spojených států Parlament informovaly o jakémkoli vývoji, k němuž by mohlo dojít v oblastech spadajících do oblasti působnosti této zprávy;
58. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, evropskému veřejnému ochránci práv, vládám a parlamentům členských států, kandidátských zemí a přidružených zemí, jakož i Radě Evropy, NATO, OSN a vládě a oběma komorám Kongresu Spojených států.

6. 7. 2012

STANOVISKO VÝBORU PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

k údajnému převozu a nezákonnému zadržování vězňů ze strany CIA v evropských zemích:
navazující na zprávu výboru Evropského parlamentu TDIP
(2012/2033(INI))

Navrhovatelka: Sarah Ludford (*)

(*) Postup s přidruženými výbory – článek 50 jednacího řádu

NÁVRHY

Výbor pro zahraniční věci vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie je založena na respektování zásad demokracie, právního státu, lidských práv a základních svobod, úctě k lidské důstojnosti a dodržování mezinárodního práva, a to nejen ve svých vnitřních, ale i vnějších politikách; vzhledem k tomu, že závazek EU v oblasti lidských práv, posílený vstupem Listiny základních práv EU v platnost a procesem přistoupení k Evropské úmluvě o lidských právech, se musí odrazit ve všech oblastech politiky s cílem zajistit, aby byla činnost EU v oblasti lidských práv efektivní a důvěryhodná;
- B. vzhledem k tomu, že mezi nástroje určující společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU (SZBP) patří Všeobecná deklarace lidských práv, Mezinárodní pakt OSN o občanských a politických právech (ICCPR) a jeho dva opční protokoly, Úmluva OSN proti mučení (CAT) a její opční protokol, Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, Listina základních práv Evropské unie a Evropská úmluva o zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, které společně nejen že nařizují úplný zákaz mučení, ale představují také konstruktivní závazek prošetřovat obvinění z mučení a zajistit nápravu a odškodnění; vzhledem k tomu, že obecné zásady EU týkající se mučení poskytují rámec pro snahy EU „zabránit mučení a vymýtit špatné zacházení kdekoli na celém světě“;
- C. vzhledem k tomu, že tajné zadržování, které je jednou z forem násilného zmizení, se může při rozsáhlém nebo systematickém využívání rovnat zločinu proti lidskosti; vzhledem k tomu, že stavy nouze a boj proti terorismu vytvářejí prostředí umožňující tajné

zadržování;

- D. vzhledem k tomu, že s cílem zajistit prosazování mezinárodního práva a dodržování lidských práv obsahují veškeré dohody o přidružení, obchodní dohody a dohody o spolupráci doložky o lidských právech, a vzhledem k tomu, že EU vede politický dialog se třetími zeměmi na základě obecných zásad dodržování lidských práv, jež zahrnují boj proti trestu smrti a mučení; vzhledem k tomu, že v rámci evropského nástroje pro demokracii a lidská práva (EIDHR) podporuje EU organizace občanské společnosti, které bojují proti mučení a napomáhají k rehabilitaci jeho obětí;
- E. vzhledem k tomu, že společná studie OSN o globálních postupech v otázce tajného zadržování v souvislosti s bojem proti terorismu (A/HRC/13/42), kterou připravil zvláštní zpravodaj pro podporu a ochranu lidských práv a základních svobod v rámci boje proti terorismu, zvláštní zpravodaj pro otázky mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, pracovní skupina pro svévolné zadržování a pracovní skupina pro násilná a nedobrovolná zmizení, podrobně popisuje, jak CIA v rámci svého programu vyžívala různá místa na území členských států EU k tajnému zadržování osob, a vzhledem k tomu, že následně byly členským státům zaslány dopisy se žádostí o dodatečné informace, jak je uvedeno ve sděleních o zvláštních postupech, včetně sdělení ze dne 23. února 2012 (A/HRC/19/44);
- F. vzhledem k tomu, že se vztahy mezi EU a USA zakládají na silném partnerství a spolupráci v mnoha oblastech a na společně sdílených hodnotách demokracie, právního státu a základních práv; vzhledem k tomu, že EU a Spojené státy po teroristických útocích z 11. září 2001 sice posílily své závazky v boji proti terorismu, a to zejména ve společném prohlášení o boji proti terorismu ze dne 3. června 2010, ale je nutné deklarované závazky dodržovat v praxi a překonat neshody v politice EU a USA v boji proti terorismu;
- G. vzhledem k tomu, že orgány USA v prosinci 2011 schválily v zákoně o zmocnění k národní obraně (NDAA) ustanovení o časově neomezeném zadržování osob podezřelých z účasti na teroristických akcích na území USA, čímž ohrožují právo na řádný a spravedlivý proces; vzhledem k tomu, že proti rozsahu působnosti NDAA byly vzneseny právní námitky;
- H. vzhledem k tomu, že prezident Obama podepsal dne 22. ledna 2009 tři dekrety, které zakazují mučení během výslechů, ustavují meziagenturní pracovní skupinu, která má systematicky přezkoumat politiky a postupy zadržování a provést revizi všech jednotlivých případů, a nařizují uzavření věznice Guantánamo;
- I. vzhledem k tomu, že věznice Guantánamo zatím kvůli silnému tlaku ze strany amerického Kongresu zrušena nebyla; vzhledem k tomu, že za účelem jejího rychlejšího uzavření vyzvaly Spojené státy členské státy EU k přijetí vězňů z Guantánama; vzhledem k tomu, že vysoká komisařka OSN pro lidská práva vyjádřila hluboké zklamání nad tím, že se věznici Guantánamo nepodařilo uzavřít a že se systém svévolného zadržování zakořenil;
- J. vzhledem k tomu, že osoby zadržované v Guantánamu jsou stavěny před vojenský soud, zejména poté, co prezident USA dne 7. března 2011 podepsal dekret, kterým bylo zrušeno dvouleté zmrazení nových řízení před vojenskými soudy, a dne 7. ledna 2012 byl přijat zákon zakazující převozy osob zadržovaných v Guantánamu před soud do USA;

- K. vzhledem k tomu, že Parlament opakovaně vyzývá k tomu, aby v rámci boje proti terorismu byla plně respektována lidská důstojnost, lidská práva a základní svobody, a to i při mezinárodní spolupráci na tomto poli, na základě Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, Listiny základních práv EU, vnitrostátních ústav a zákonů týkajících se základních práv, a nedávno tuto výzvu zopakoval ve své zprávě o politice EU v oblasti boje proti terorismu, ve které rovněž uvedl, že nezbytným předpokladem pro zajištění účinnosti této politiky je dodržování lidských práv;
- L. vzhledem k tomu, že ačkoliv EU prokázala své odhodlání zabránit uzavírání tajných dohod ohledně mučení, a to prostřednictvím nařízení Rady (ES) č. 1236/2005¹, naposledy pozměněném v prosinci 2011², které zakazuje veškerý vývoz nebo dovoz zboží, jež nemá jiné praktické využití než pro účely vykonání trestu smrti, mučení nebo jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, je nutné ještě dále pracovat na zajištění jeho naprostého dodržování;
- M. vzhledem k tomu, že při povolování vydání nebo vyhoštění osoby do země, v jejímž případě existují závažné důvody k domněnce, že by jí zde mohlo hrozit mučení nebo špatné zacházení, nelze spoléhat pouze na diplomatické záruky a že tato praxe je neslučitelná s absolutním zákazem mučení v mezinárodním právu, evropském právu a právních předpisech EU, ve vnitrostátních ústavách a zákonech členských států³;
- N. vzhledem k tomu, že Parlament opakovaně a ostře odsoudil nelegální praktiky, včetně „mimořádného vydávání osob k trestnímu stíhání“, únosů, zadržování bez soudu, zmizení, tajného věznění a mučení, a požadoval, aby domnělá účast některých členských států na těchto praktikách ve spolupráci s orgány USA, zejména se CIA, na území EU byla prošetřena;
- O. vzhledem k tomu, že k páčání protiprávních činů na území EU mohlo dojít v rámci vícestranných nebo dvoustranných dohod NATO;
1. připomíná, že strategie boje proti terorismu mohou být účinné jedině tehdy, jsou-li prováděny v plném souladu se závazky v oblasti lidských práv a především s právem na řádný proces;
  2. znovu zdůrazňuje, že odsuzuje praxi mimořádného vydávání osob, tajné věznice a mučení, které vnitrostátní i mezinárodní právní předpisy v oblasti lidských práv zakazují a které mimo jiné porušují práva na svobodu, bezpečnost, lidské zacházení, ochranu před mučením, zásadu nenavrácení, presumpci nevin, spravedlivý soud, právního zástupce a ze zákona stejnou ochranu;
  3. považuje za zásadní, aby EU odsoudila veškeré způsoby zneužívání v boji proti terorismu, včetně všech takových činů páchaných na jejím území, nejen proto, aby dostala svým hodnotám, ale aby je také věrohodným způsobem obhájila před svými zahraničními partnery;

---

¹ Úř. věst. L 200, 30.7.2005, s. 1.

² Úř. věst. L 338, 21.12.2011, s. 31.

³ Článek 5 Všeobecné deklarace lidských práv, článek 7 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, článek 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a související judikatura, článek 4 Listiny základních práv Evropské unie.

4. opakuje, že ve vztazích mezi Evropskou unií a jejími členskými státy a třetími zeměmi je velmi důležité plně uplatňovat ujednání týkající se lidských práv, která jsou součástí smluv, a domnívá se, že je čas přezkoumat, jak evropské vlády spolupracovaly ve jménu boje proti terorismu s represivními orgány diktatur; domnívá se v této souvislosti, že nově revidovaná evropská politika sousedství musí poskytnout výraznou podporu reformě bezpečnostního sektoru, jež musí především zajistit jasné oddělení zpravodajských a donucovacích složek; vyzývá Evropskou službu pro vnější činnost, Radu a Komisi, aby při plánování a provádění projektů na podporu boje proti terorismu se třetími zeměmi a ve všech typech dialogů o boji proti terorismu se třetími zeměmi rozšířily spolupráci s výborem pro zabránění mučení a dalšími příslušnými mechanismy Rady Evropy;
5. znovu v souladu s mezinárodním právem, zejména článkem 12 Úmluvy proti mučení, zdůrazňuje svůj požadavek, aby všechny státy, jež čelí důvodnému podezření, učinily vše nezbytné k jeho objasnění, a pokud podezření z porušování práv trvá, aby důkladně vyšetřily a prozkoumaly všechna tvrzení o mimořádném vydávání osob, tajných věznicích, mučení a dalších závažných případech porušení lidských práv s cílem, aby ověřily pravdivost údajů, popřípadě aby na jejich základě stanovily odpovědnost, zajistily převzetí odpovědnosti a zamezily beztrestnosti, což zahrnuje i to, aby byli před soud postaveni jednotlivci, existují-li důkazy o jejich trestní odpovědnosti; vyzývá v této souvislosti vysokou představitelku, místopředsedkyni Komise a členské státy EU, aby přijaly veškerá nutná opatření k zajištění řádných návazných opatření na společnou studii OSN o globálních postupech v otázce tajného zadržování v souvislosti s bojem proti terorismu, především s ohledem na následný dopis, který dne 21. října 2011 odeslali zvláštní zmocněnci 59 státům s žádostí, aby jejich vlády poskytly aktuální informace o provádění doporučení obsažených v této studii;
6. vyzývá NATO a orgány USA, aby provedly vlastní vyšetřování, úzce spolupracovaly s parlamentními či soudními orgány EU a členských států vyšetřujícími případy¹ a případně rychle reagovaly na žádosti o vzájemnou právní pomoc, zveřejnily informace o programech mimořádného vydávání osob k trestnímu stíhání a jiných praktikách porušujících lidská práva a základní svobody a poskytly právním zástupcům podezřelých veškeré informace nutné k obhajobě jejich klientů; žádá o potvrzení toho, že veškeré dohody NATO, dohody mezi NATO a EU a ostatní transatlantické dohody jsou v souladu se základními právy;
7. vzdává hold iniciativám americké občanské společnosti, díky nimž byla v roce 2010 zřízena nezávislá pracovní skupina složená ze zástupců obou stran, jejímž úkolem je přezkoumat politiku vlády USA a opatření týkající se zatýkání, zadržování a trestního stíhání „podezřelých teroristů“ a jejich zadržování ve vazbě v USA během Clintonovy, Bushovy a Obamovy vlády;
8. žádá příslušné orgány, aby se v souvislosti s mezinárodní spoluprací v oblasti zpravodajských služeb neodvolávaly na státní tajemství s cílem bránit v odpovědnosti a nápravě, a trvá na tom, že utajování lze ospravedlnit jedině skutečnými zájmy národní bezpečnosti, kterými však v žádném případě nejsou dotčeny závazky ohledně neporušitelnosti základních práv, jako je naprostý zákaz mučení;

---

¹ Viz mimo jiné usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. června 2011 o Guantánamu: nadcházející rozhodnutí o trestu smrti (P7_TA(2011)0271).

9. vyzývá EU, aby zajistila důsledné dodržování svých vlastních mezinárodních závazků a aby byly v plné míře uplatňovány její politiky a zahraničněpolitické nástroje, jako jsou obecné zásady týkající se mučení a dialogy o lidských právech, díky čemuž by získala silnější pozici k tomu, aby mohla žádat důsledné provádění doložek o lidských právech ve všech mezinárodních dohodách, které podepíše, a naléhat na své hlavní spojence, jako jsou Spojené státy, aby se řídily ustanoveními svého vnitrostátního i mezinárodního práva;
10. připomíná, že opční protokol k Úmluvě proti mučení požaduje vytvoření monitorovacích systémů pokrývajících všechny případy odnětí svobody, a trvá na tom, že dodržování ujednání tohoto mezinárodního nástroje zvyšuje úroveň ochrany; důrazně vybízí partnerské země EU, aby opční protokol ratifikovaly a vytvořily nezávislé vnitrostátní preventivní mechanismy, které budou v souladu s Pařížskými zásadami, a aby ratifikovaly Mezinárodní úmluvu o ochraně všech osob před násilným zmizením;
11. vyzývá vládu Bývalé jugoslávské republiky Makedonie (FYROM), aby zjistila, kdo nese odpovědnost za únos Chálida el-Masrího, k němuž došlo zřejmě z důvodu záměny totožnosti osob a který vedl k jeho nezákonnému zadržování a údajnému mučení, a aby zajistila, aby viníci byli pohnáni k odpovědnosti; vyjadřuje politování nad tím, že úřad prokurátora ve Skopje nepodnikl dostatečné kroky k uskutečnění trestního vyšetřování na základě stížnosti pana El-Masrího; bere na vědomí, že se případu ujal Evropský soud pro lidská práva a že první slyšení velkého senátu se uskutečnilo dne 16. května 2012; domnívá se, že údajný postup vlády FYROM v tomto případě je v rozporu se základními zásadami EU v oblasti základních práv a právního státu a Komise musí toto téma náležitě vyzdvihnout při jednání v rámci procesu přistoupení Bývalé jugoslávské republiky Makedonie k EU;
12. je velmi znepokojen postupem vojenské komise USA ve věci Abda al-Rahíma al-Našírího, který by mohl být v případě usvědčení odsouzen k trestu smrti; vyzývá orgány USA, aby nedovolily, aby byl panu al-Našírímu uložen trest smrti, a opakuje svůj dlouhodobý nesouhlas s trestem smrti ve všech případech a za všech okolností; konstatuje, že případ pana al-Našírího projednává od 6. května 2011 Evropský soud pro lidská práva; vyzývá orgány všech zemí, kde byl pan al-Našírí zadržován, aby využily všechny dostupné prostředky k zajištění toho, aby pan al-Našírí nebyl odsouzen k smrti; naléhavě vyzývá vysokou představitelku Unie, místopředsedkyni Komise, aby případ pana al-Našírího nadnesla při jednání s USA jako přednostní záležitost v souladu s uplatňováním obecných zásad EU ve věci trestu smrti;
13. znovu potvrzuje, že v rámci mezinárodního boje proti terorismu a dvoustranné i vícestranné mezinárodní spolupráce v této oblasti, a to i v rámci NATO nebo mezi zpravodajskými a bezpečnostními službami, musí být důsledně dodržována lidská práva a základní svobody a že musí existovat odpovídající demokratický a soudní dohled; vyzývá členské státy EU, Komisi, Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ) a Radu, aby zajistily uplatňování těchto zásad ve svých zahraničních vztazích, a trvá na tom, že by měly podrobně zhodnotit situaci svých protějšků v oblasti lidských práv ještě před tím, než s nimi uzavřou jakoukoli novou dohodu, zejména jedná-li se o spolupráci v oblasti zpravodajských služeb nebo sdílení informací, že by měly provést přezkum stávajících dohod, pokud jejich protějšky nedodržují lidská práva, a informovat Evropský parlament o výsledcích tohoto hodnocení;

14. opakuje svou výzvu Radě a členským státům, aby při vydávání nebo vyhošťování osob, které jsou pokládány za hrozbu pro národní bezpečnost, nespolehaly na nevymahatelné diplomatické záruky, pokud existuje reálné nebezpečí, že tyto osoby budou vystaveny mučení nebo špatnému zacházení nebo soudnímu řízení, při němž jsou používány důkazy získané tímto způsobem;
15. naléhavě žádá příslušné orgány, aby zajistily přísné rozlišení mezi činností zpravodajských a bezpečnostních složek na jedné straně a donucovacími orgány na straně druhé, aby se zajistilo dodržení obecné zásady „nemo iudex in sua causa“ (nikdo nesmí být ve své věci soudcem);
16. zdůrazňuje, že dočasný vyšetřovací výbor EP, který podpořil usnesení EP ze dne 14. února 2007 a 19. února 2009, odhalil, že schvalovací a kontrolní postupy pro civilní letadla přelétávající jejich vzdušný prostor nebo přistávající na jejich území vykazovaly obrovské slabiny, což vedlo nejen k tomu, že je CIA zneužívala pro „mimořádná vydávání“, ale také tyto postupy mohli snadno obejít pachatelé organizované trestné činnosti včetně teroristických sítí; připomíná rovněž pravomoc Společenství v oblasti bezpečnosti a ochrany dopravy a doporučení Parlamentu Komisi, aby regulovala a sledovala řízení evropského vzdušného prostoru, letišť a nekomerčního letectví; vyzývá proto EU a její členské státy, aby ihned důkladně přezkoumaly provádění Úmluvy o mezinárodním civilním letectví (Chicagská úmluva), pokud jde o povolování a kontroly civilních letadel přelétávajících jejich vzdušný prostor nebo přistávajících na jejich území, za účelem zvýšení bezpečnosti a zajištění systematických kontrol, což vyžaduje předem provádět identifikaci cestujících a posádek, a zajištění toho, aby veškeré lety klasifikované jako „státní lety“ (které jsou z oblasti působnosti úmluvy vyňaty), dostaly přednostně řádné povolení; připomíná rovněž doporučení Parlamentu, aby členské státy účinně prosazovaly Tokijskou úmluvu o trestných a některých jiných činech spáchaných na palubě letadla;
17. vyzývá Konferenci předsedů delegací, aby na základě závěrů společné studie OSN o globálních postupech v otázce tajného zadržování v souvislosti s bojem proti terorismu a následných opatření a na základě souhrnu osvědčených postupů týkajících se právních a institucionálních rámců a opatření zajišťujících dodržování lidských práv ze strany bezpečnostních služeb zapojených do boje proti terorismu, včetně jejich kontroly, který sestavila OSN, zajistila zahájení parlamentních dialogů o ochraně základních práv v rámci boje proti terorismu;
18. žádá USA, aby vzhledem ke stěžejní úloze transatlantického partnerství a vedoucímu postavení USA v této oblasti důkladně vyšetřily jakékoli zneužívání, jehož se dopustily, a zajistily za něj trestní odpovědnost, aby zajistily plné uplatňování příslušných vnitrostátních a mezinárodních právních předpisů s cílem odstranit právní mezery, rozpustily vojenské soudy, vůči podezřelým z terorismu důsledně uplatňovaly trestní právo a znovu přezkoumaly svůj přístup v souvislosti se zadržováním a zásadou *habeas corpus*, a zaručily řádné procesy, ochranu před mučením a rovné zacházení s cizími státními příslušníky a občany USA;
19. vyzývá prezidenta Obamu, aby dodržel svůj slib z ledna 2009, že nechá Guantánamo zavřít, že každému zadrženému, jenž nebude obžalován, bude umožněno se co nejrychleji

navrátit do své domovské země nebo přesídlit do jiné bezpečné země, a že USA proti všem osobám zadržovaným na Guantánamu, proti nimž existuje dostatek přípustných důkazů, neprodleně zahájí náležité a spravedlivé soudní řízení formou veřejných slyšení u nezávislého a nestranného tribunálu, a že budou-li tyto osoby odsouzeny, budou uvězněny na území Spojených států v souladu s platnými mezinárodními normami a zásadami; vyzývá rovněž k vyšetření porušování lidských práv ve věznicí Guantánamo a vyjasnění odpovědnosti;

20. vyzývá orgány USA, aby zrušily právo na časově neomezené zadržování bez obvinění nebo soudu, které umožňuje zákon o zmocnění k národní obraně (NDAA);
21. vyzývá všechny členské státy EU, aby podepsaly a ratifikovaly Úmluvu OSN o ochraně všech osob před násilným zmizením;
22. žádá, aby všichni zadrženi, kteří nebudou obžalováni, avšak kvůli reálnému riziku mučení nebo pronásledování ve své domovské zemi nemohou být navraceni, dostali možnost přesídlení na území Spojených států pod humanitární ochranou a bylo jim přiznáno odškodnění¹, a vyzývá členské státy EU, aby rovněž projevíly ochotu tyto osoby dříve zadržované na Guantánamu přijímat;
23. vyzývá EU k zajištění toho, aby členské státy EU, partnerské a přidružené země, zejména na základě dohody z Cotonou, které souhlasily s přijetím osob dříve zadržovaných na Guantánamu, poskytly těmto osobám skutečně plnou podporu z hlediska životních podmínek a usnadnily jejich začlenění do společnosti, zajistily jim lékařskou péči včetně psychologické péče, přístup k dokladům totožnosti a cestovním dokladům a možnost uplatnění práva na sloučení rodiny a všech ostatních základních práv přiznávaných osobám se statutem politického uprchlíka.

---

¹ Viz bod 3 usnesení Evropského parlamentu ze dne 4. února 2009 o návratu a opětovném začlenění vězňů z vazebního zařízení v zátoce Guantánamo (P6_TA(2009)0045).

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	5.7.2012
Výsledek konečného hlasování	+: 60 -: 3 0: 1
Členové přítomní při konečném hlasování	Pino Arlacchi, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pötering, Libor Rouček, Tokia Saïfi, Nikolaos Salavrakos, György Schöpflin, Werner Schulz, Adrian Severin, Marek Siwiec, Geoffrey Van Orden, Kristian Vigenin, Sir Graham Watson, Boris Zala
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Charalampos Angourakis, Jean-Jacob Bicep, Véronique De Keyser, Andrew Duff, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Elisabeth Jeggle, Baroness Sarah Ludford, Carmen Romero López, Helmut Scholz, Indrek Tarand, Alejo Vidal-Quadras, Dominique Vlasto, Joachim Zeller
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Petru Constantin Luhan

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	10.7.2012
Výsledek konečného hlasování	+: 50 -: 2 0: 5
Členové přítomní při konečném hlasování	Jan Philipp Albrecht, Edit Bauer, Mario Borghezio, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Simon Busuttil, Philip Claeys, Carlos Coelho, Ioan Enciu, Frank Engel, Cornelia Ernst, Monika Flašíková Beňová, Hélène Flautre, Kinga Gál, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Livia Járóka, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Svetoslav Hristov Malinov, Véronique Mathieu, Anthea McIntyre, Louis Michel, Claude Moraes, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Renate Sommer, Rui Tavares, Nils Torvalds, Kyriacos Triantaphyllides, Wim van de Camp, Axel Voss, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Elena Oana Antonescu, Michael Cashman, Anna Maria Corazza Bildt, Leonidas Donskis, Dimitrios Droutsas, Lorenzo Fontana, Mariya Gabriel, Monika Hohlmeier, Hubert Pirker, Raül Romeva i Rueda, Salvador Sedó i Alabart, Michèle Striffler
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Zita Gurmai, Nadja Hirsch, Elisabeth Jeggle